

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісорозведення

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство
шифр і назва

Галузь знань 20 Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина
шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісорозведення.
Викладач (-і)	Коляджин Ігор Федорович
Контактний телефон викладача	067-342-09-72
E-mail викладача	ihor.koliadzhyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>6</u> кредити Є КТС, <u>180</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультавання проводиться за розкладом консультацій викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Лісорозведення — навчальна дисципліна, що охоплює теоретичні засади та практичні підходи до створення нових лісових насаджень на безлісних, деградованих і малолісних землях з метою підвищення лісистості територій, поліпшення екологічного стану довкілля та раціонального використання земельних ресурсів. У курсі розглядаються природні умови лісорозведення, біологічні та екологічні особливості деревних і чагарникових порід, принципи їх добору залежно від ґрунтово-кліматичних факторів і цільового призначення насаджень. Особлива увага приділяється технологіям підготовки ґрунту, способам створення лісових культур (садіння, висів), організації доглядів за молодими насадженнями, оцінці їх приживлюваності та росту. Дисципліна формує у здобувачів освіти професійні компетентності щодо планування, реалізації та оцінювання заходів з лісорозведення з урахуванням вимог сталого розвитку, охорони довкілля та сучасних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета курсу - сформувати у здобувачів освіти систему теоретичних знань і практичних навичок щодо науково обґрунтованого планування та здійснення лісорозведення на безлісних і малолісних землях. Курс спрямований на опанування принципів добору деревних і чагарникових порід, вибору ефективних технологій створення лісових культур, організації догляду за ними та оцінювання їх стану і продуктивності з урахуванням природно-кліматичних умов, екологічних вимог і завдань сталого розвитку лісового господарства. Основними завданнями курсу є:	

- ☐ сформувати у здобувачів освіти розуміння ролі лісорозведення у підвищенні лісистості територій та забезпеченні екологічної стабільності;
- ☐ ознайомити з природно-кліматичними, ґрунтовими та лісорослинними умовами, що визначають успішність створення лісових насаджень;
- ☐ навчити обґрунтовано добирати деревні й чагарникові породи відповідно до умов місцезростання та цільового призначення насаджень;
- ☐ сформувати знання з технологій підготовки ґрунту, створення лісових культур і організації доглядів за ними;
- ☐ розвинути навички оцінювання приживлюваності, росту та стану лісових культур;
- ☐ ознайомити з методами захисту лісових культур від біотичних і абіотичних факторів;
- ☐ сформувати здатність планувати та реалізовувати заходи з лісорозведення з урахуванням принципів сталого розвитку та чинних нормативно-правових вимог у лісовому господарстві.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
 ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
 ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.
 СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збереження лісорозведення з урахуванням типів умов місця зростання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	36
Практичні	24
Самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
восьмий	Н4 Лісове господарство	четвертий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.
------	----------------

	лекції	практичні заняття	самостійна робота .
Тема 1. Предмет, завдання. Історія розвитку лісорозведення в Україні та світі.	2	-	5
Тема 2. Класифікація лісовідновних угідь.	2	1	5
Тема 3. Природно-кліматичні умови лісорозведення	2	1	5
Тема 4. Ґрунти та їх роль у лісорозведенні	2	1	5
Тема 5. Біологічні основи росту деревних порід	2	1	5
Тема 6. Лісорослинні умови та типи місцезростання	2	1	5
Тема 7. Добір деревних і чагарникових порід для лісорозведення	2	1	5
Тема 8. Насінництво і посадковий матеріал	2	1	5
Тема 9. Підготовка ґрунту під лісові культури	2	1	10
Тема 10. Способи створення лісових культур	2	2	10
Тема 11. Технології створення лісових культур у різних умовах	2	2	10
Тема 12. Агротехнічні догляди за лісовими культурами	2	2	10
Тема 13. Захист лісових культур від несприятливих факторів	2	2	5
Тема 14. Оцінка приживлюваності та росту лісових культур	2	1	10
Тема 15. Реконструкція та доповнення лісових культур	2	2	10
Тема 16. Лісорозведення в системі протиерозійних і захисних насаджень	2	1	5
Тема 17. Екологічне та соціально-економічне значення лісорозведення	2	2	5
Тема 18. Сучасні проблеми і перспективи розширення покритих лісом земель в Україні	2	2	5
ЗАГАЛЬНА:	36	24	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Лекційний контроль – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр; контроль практичних завдань – до 50 балів. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний, самостійної роботи та екзаменаційний контролю). Шкала оцінювання: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> <u>Академічна доброчесність</u> дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосовування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <u>Відвідування занять</u> є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту. <u>Неформальна освіта.</u> Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.	
8. Рекомендована література	

Основна література

1. Генсірук С.А. Лісорозведення і лісові культури. — Львів: Світ, класичний базовий підручник з теорії та практики створення лісових насаджень.
2. Погребняк П.С. Основи лісової типології. — Київ: Наукова думка.
3. Бондаренко В.Д., Копій Л.І. Лісові культури. — Львів: Український державний лісотехнічний університет.

4. **Копій Л.І., Крамарець В.О.** Лісорозведення та лісовідновлення. — Львів.
5. **Білоус А.М.** Лісові культури і лісомеліорація. — Київ.

Додаткова література

6. **Голубець М.А.** Екологія лісу. — Львів.
7. **Кравчук М.М.** Захисні лісові насадження. — Київ.
8. **Мельник О.М.** Агролісомеліорація. — Київ.
9. **Лісова енциклопедія України** / за ред. С.А. Генсірука.
10. Наукові праці та статті з фахових видань: *Лісівництво і агролісомеліорація, Науковий вісник НЛТУ України*.

Нормативно-правові та методичні джерела

11. **Лісовий кодекс України.**
12. **Правила відтворення лісів** (чинна редакція).
13. **Інструкція зі створення лісових культур та догляду за ними**

Викладач, доцент _____ **І.Ф.Коляджин**